

Velkommen til nytt barnehageår

Denne planen og det daglige arbeidet i barnehagen bygger på retningslinjer gitt fra Rammeplan for barnehagen (udir.no/rammeplanen), Årsplan for Sørholtet barnehage 2018 (se barnehagens hjemmeside), og diverse faglitteratur.

Rammeplanen bygger på barnehageloven og fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Mål.

Barnehageloven § 1: Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

På Blåbærskogen skal barn få oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. De skal få utvikle selvstendighet og føle trygghet i seg selv. Vi skal gi alle en like stor sjanse til å bli hørt – **alle er like viktige – på hver sine måter!!**

Barna skal få oppleve egenverd og mestring, lek med jevnaldrende og føle tilhørighet.

I **Rammeplanen** står det: **"Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg."** Omsorg har verdi i seg selv og er knyttet til oppdragelse, helse og trygghet og er samtidig en viktig forutsetning for barns utvikling.

Det står også: **« I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.»** For å få til dette tenker vi at barn og voksne må ha en anerkjennende holdning til hverandre. Vi vil at barna skal være med på å bestemme over sin egen hverdag i barnehagen, i samsvar med barnets modenhet. Vi voksne skal være samspillspartnere, veiledere og gode modeller i barnas hverdag.

For å kunne bli den beste utgaven av seg selv kreves egenskaper: som gode holdninger og god moral, empati, kunnskap, toleranse, god sosial kompetanse, trygghet og evnen til å ta etiske valg. For å gjøre bruk av disse, må man være trygg i seg selv, eller ha god selvfølelse.

I pedagogikken skiller vi mellom selvfølelse og selvtillit, **selvtillit** går på det ytre og å prestere: som å ha pene klær eller å kunne sykle eller være flink til noe annet. **Selvfølelse** handler om å være glad i seg selv og vite at man er bra nok – selv om man ikke er best i alt. Så selv om man har god selvtillit trenger det ikke bety at man har det bra med seg selv...

Å bygge et godt selvbylde er en livslang prosess, og denne prosessen kaller vi for *danning*. I danning ligger for det for eksempel: utvikling, modning, forming, speiling, oppfattelse, tolkning og erfaring. Danning er rett og slett det å bli seg selv. Når vi er sammen med andre, speiler vi oss i hverandres reaksjon på det vi sier og det vi gjør.

Barna på Blåbærskogen skal tørre å ta sin plass men skal samtidig skal de lære å justere seg inn på andre, ta hensyn og klare å ønske fine ting for andre enn seg selv. Da kreves det voksne som er "påkoblet" og tilstede med både hode og hjerte. Vi som jobber på Blåbærskogen ønsker å ta bærekraftige valg på vegne av neste generasjon der vi skal

prioritere barnas rettigheter og selvstyre og det etiske framfor det effektive! Vi skal i tillegg ha tid til å være tilstede i livet, i eget og andres og de som til enhver tid befinner seg der.

Barna skal få komme inn på Blåbærskogen med hele seg, og få anerkjennelse for den de er. Få medvirke, prøve seg frem og ta avgjørelser, men også få lov til å ombestemme seg eller gjøre feil.

De skal møte lydhøre, omsorgsfulle, tålmodige og veiledende voksne som setter ord på barnas opplevelser, motiverer, støtter og gir likeverdig behandling. Vi skal se barnet som det mennesket det er og ikke det vi forventer at det skal være...

"Jeg oppfatter meg selv gjennom andre menneskers syn på meg" (G.H Mead, 1934)

Fokusområder:

1. Livsmestring og helse.

Rammeplan: "Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser." Det har lenge vært en gjengs tanke å skjerme barn for vanskeligheter og utfordringer, men vi vet nå at det er viktig at de får kjenne på alle livets sider, og i barnehagen skal de få det gjennom trygge voksne og trygge rammer. Livsmestring handler om å oppleve oppturer og nedturer, få venner og oppleve at noen vennskap mistes underveis. De skal få prøve og feile, mestre både medgang og motgang, kjenne på sorg og glede, oppleve samhold og samtidig orke å være alene. Gjennom erfaringer får de en oppfatning av seg selv, andre og av verden og utfra denne erfaringen kan de sortere, bearbeide og erkjenne hvem de er. Utfra dette blir det mulig å mestre livet.

De voksne rundt barna må lede gjennom både gode og dårlige tider, det er vi som har ansvaret! Noen ganger må man som voksen bare si at "nå bestemmer jeg". Barn føler trygghet i at voksne (alle voksne: foreldre, besteforeldre, naboer, barnehagepersonale) tar det ansvaret, det oppfattes forutsigbart og trygt med tydelige rammer lagd av voksne som vil barna det beste. (Anne Nielsen, Foreldrerollen)

Dere kan lese mer om livsmestring og helse i Årsplan for barnehagen 2018.

2. Bærekraftig utvikling

Rammeplan: "Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det."

"Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet."

Vi vet vi står overfor er rekke miljøutfordringer og vi tenker at miljøspørsmål må ha sin plass innen pedagogikken. Når vi voksne engasjerer oss i spørsmål om bærekraftig utvikling, er det ofte med et pessimistisk utgangspunkt, men det er selvsagt viktig at barna ikke mister sin barndom og sin fremtidstro. Samtidig lever de i en global verden og kan være engasjert på

mange plan, også i de store spørsmålene, så vi tar det litt på barnas premisser- hva det viser seg at de er interessert i. Men det er ofte greit å begynne med det nære. Vi har erfart at barn har mange og gode meninger om bærekraftig utvikling. Vi vil ha fokus på fuglelivet, livet i havet, plast og søppel, hvor kommer maten fra, forskjell på fattig og rik.

”Vi arver ikke jorda av forfedrene våre, vi låner den av barna våre.” (Indiansk ordtak)

3. Mobbing og relasjoner.

Vi vet at sosial kompetanse hos barn er med på å forbygge problemadferd, deriblant også mobbing. Barn med høy sosial kompetanse kjennetegnes ved at de klarer å sette seg inn i andres situasjon. De forstår andres følelsesliv bedre, de klarer å få og beholde venner, og de setter seg lettere inn i hvordan andre barn opplever å være sammen med dem. Disse barna klarer å løse konflikter, ser konsekvenser av egne handlinger og ta ansvar for eget bidrag til konflikter. Sosialt kompetente barn har flere verktøy de kan bruke i møter med andre. Det gjør at de kan leve seg inn i hvordan det oppleves å bli holdt utenfor, ikke ha venner og det å være litt annerledes. Og det betyr at de mobber andre i mindre grad. Sosial kompetanse tilegnes over tid . Barn har hele denne veien behov for veiledning og grenser, omsorg og voksne som hjelper dem å håndtere tanker og regulere følelser.

Arbeidet med livsmestring, mobbing og relasjonsbygging går i hverandre og barnets selvbilde formes i samvær med mennesker det har et forhold til. Derfor er det viktig at vi som jobber med barna er gode rollemodeller og at vi tenker langsiktig. Barna på Blåbærskogen skal få anerkjennelse for den hver av dem er, få medvirke, få ta avgjørelser og få gjøre feil. Vi voksne skal veilede, sette ord på opplevelsene, vi skal motivere, støtte og gi likeverdig behandling. Barn som får oppleve gode relasjoner gjennom vennskap og samhørighet har liten grunn til å mobbe. Gjennom å lære om identitet og at vi er forskjellige med ulik bakgrunn lærer vi barna at alle er like viktige og betydningsfulle.

Rause og inkluderende foreldre som snakker positivt om andre når de er sammen med barna sine er en viktig nøkkel i utviklingen av gode sosiale ferdigheter. Undring eller høyttenking setter ord på det store spekteret av følelser som finnes: ”jeg lurer på hva hun tenkte og følte når hun da det...?” Slike ting fører til at barnet forstår andres følelsesliv bedre, klarer å koble sammen handlinger og følelser og leve seg inn i hvordan det kan føles å bli holdt utenfor, ikke ha venner eller være annerledes.

Vi tenker at vi må være psykisk helsefremmende: at alle barn skal få en følelse av **identitet** og **selvrespekt** – at de er noe, at de er noe verdt. Alle må få en følelse av en **mening** i livet, at de er en del av noe som er større enn seg selv, at noen trenger dem. Alle må få en følelse av **mestring**, at det er noe de duger til, noe de får til. Alle må få en følelse av **tilhørighet**, at de hører til hos noen, at de hører til et sted. Alle må få en følelse av **trygghet**, at de kan tenke, føle og utfolde seg uten å være redd. Alle må få en følelse av **deltakelse**, at det betyr noe for andre hva de gjør eller ikke gjør. Alle må få en følelse av **felleskap**, at de har noen å dele tanker og følelser med. At noen kjenner dem , som bryr seg om dem, som vet at de passer på dem når det trengs.

Lek.

Rammeplan: "Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes."

Lek er viktig for barnets læring og utvikling. Men barn leker ikke for å lære. Barn leker fordi det er gøy, det føles meningsfullt og de kommer ofte i en helt egen flytsone når de er i god lek. Dette er lekens egenverdi og som vi i barnehagen hegner om!! Også for læringens del er det viktig at barn får leke slik de skal. Ferdigheter som vi trenger for å mestre livet lærer vi best gjennom lek. I leken lærer barn å regulere sine følelser og reaksjoner. Lek rustet dem til å takle livet!

Men leken kan også være et pedagogisk virkemiddel. Leken hjelper barnet med å forstå egen og andres verden. Gjennom leken bearbeider de inntrykk, opplevelser og erfaringer, og kan sette seg inn i roller de til vanlig ikke har. Lek kan også brukes til utvikling av motorikk, språk, sosial kompetanse, lære om teoretiske ting, praktiske gjøremål og regler. Voksne skal blant annet legge til rette for lek, fremme et inkluderende miljø og støtte, delta i og berike leken på barnas premisser. Lek er grunnlaget for barnets sosiale og emosjonelle utvikling. I leken må barnet lytte, forstå, bekrefte og respektere den andres opplevelse. Vi må gi barna tid og rom til å utvikle god lek, uten for mange avbrytelser

Barna skal møte voksne som gir ros og anerkjennelse for god lek og som heller sier JA enn NEI!

For å få til dette må vi voksne være der barna er, observere og være tilstede. Bli så godt kjent med barna at vi forstår når de trenger veiledning eller rekvisitter og når vi kan trekke oss unna. Barna skal vite at vi er der og at det er enkelt å ta kontakt med oss.

Rammeplanens fagområder.

Barnehagen er organisert under Utdanningsdirektoratet, og med det en del av barns utdanningsløp. Akkurat som grunnskolen er viktig for videre utdanning, er barnehagen viktig for grunnskolen. Det betyr ikke at de skal lære seg å lese, skrive og regne i barnehagen, det er det skolen som skal ta seg av, men de skal undre, utforske, skape og tilegne seg grunnleggende kompetanse slik at de har forutsetninger til å forstå det som formidles i skolen. For eksempel skal de vite noe om hvorfor vi trenger å lese, hva vi kan bruke tall til, hvilke dyr som bor i skogen, hvor maten kommer fra, hvorfor vi trenger lastebiler og busser, at det er forskjell på fattig og rik, at noen ting kan ha flere svar, hva som skjer med en gjærdeig, at det finnes utallige måter å lage et kunstverk, at en humle er viktig for en bærekraftig utvikling, hvorfor vi ikke må kaste søppel i naturen osv.. **Aller viktigst er det at læring i barnehagen virker motiverende og gøy, slik at barna kan møte opp på skolen med nysgjerrighet og lyst til å lære mere.** Vårt mål er å sende barna på sin vei ut i livet og til skolen med en indre trygghet og gode verdier og holdninger At de har fått riktig verktøy til å fungere i en ny setting. Barna skal etter hvert leve sine egne liv, hos oss skal de få øve seg.

Rammeplanens sier; «Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag».

Dette skal altså foregå i en helhetlig tenkning, det vil si at kunnskap og erfaringer kommer naturlig inn i lek og hverdagsaktiviteter, gjennom bevisste voksne, som veileder og formidler, men som også lever seg inn i lek og filosofiske fabuleringer.

Barna:

Rammeplanen sier «**Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.**»

I dette ligger det at alle barn, uansett utvikling eller bakgrunn skal ha like muligheter, alle barn skal behandles med respekt og likeverd, få sine fysiske og psykiske behov for omsorg dekt, få undre, utforske, leke og utfolde seg i trygge omgivelser.

Skolestartere 2013-barn	Vetter 2014-barn	Rytmetroll 2015-barn
Mathea	William	Madelen
Oda	Edvin	Emma
Jonathan	Mikaela	Siri
Aronas	Madicken	Tuva
Mathias	Hava	Lukas
Isabella R	Hans	
Matheo	Lyra	
Sander S		
Isabella		
Liam		
Sander K		
Amina		
Junus		

Dette barnehageåret ønsker vi 10 nye barn velkommen til Blåbærskogen. Det vil bli mye nytt for dem, men også for våre ”gamle” barn blir det endringer. Vi skal bruke god tid slik at alle skal bli trygge og finne sin plass i gruppa.

Voksne.

Den nye rammeplanen er full av punkter som beskriver hva personalet **skal**, og vi kan nevne noe av det; *ivareta, planlegge, være lydhør, støtte, oppmuntre, bidra til, organisere, fremme, observere, veilede, være bevisst, ta initiativ, tilrettelegge, synliggjøre, anerkjenne, utfordre, være oppmerksomme, berike, utvide, skape, samtale, forebygge, respondere, stimulere, oppdage, introdusere, motivere, variere, være aktive, gi tilgang, oppdatere, sette av tid, imøtekomme, utforske, styrke, stimulere, nyttiggjøre fagkunnskap, utnytte materiale, formidle, filosofere, osv.*, og alt dette skal gjøres til barnas beste og i tråd med lovverket.

Så når vi skriver i fredagsbrevene at vi **bare** har vært på avdelingen og lekt, så er det blant annet dette vi voksne har holdt på med.

På Blåbærskogen dette barnehageåret møter dere Karianne, Maria, Lisa og Hanne som fast personale. I tillegg treffer dere Fatima, vår faste vikar torsdager og fredager. Karianne har jobbet i flere år på Blåbærskogen og har også jobbet som vikar på de andre avdelingene. Karianne liker godt å være ute på tur og er glad i bordaktiviteter og er ganske så kreativ. På fritida liker hun å trene zumba og danse linedance. Maria er fra dette barnehageåret fast ansatt men har jobbet i to år på Blåbærskogen. Maria er ”overalt” og liker å være aktiv på jobb. Hun syns humor er et viktig verktøy i hverdagen. På fritida er hun mye ute i skog og mark og er glad i båtlivet – hun liker fart og spenning☺ Lisa har jobbet mange år på Jordbærstua før hun i fjor begynte på Blåbærskogen. Lisa har tre barn hjemme så hennes fritid går med til å være sammen med dem, enten hjemme eller på hytta. Når Lisa er på jobb er hun rolig og et godt holdepunkt for barna, hun er lyttende og støttende. Hanne har jobbet mange år både på Eventyrland og Blåbærskogen. Hun liker de gode samtalene med barn og er glad i tull og tøys og latter. Når hun ikke er på jobb liker hun musikk og linedance, gå på turer i skog og mark og er en skikkelig bokorm. Fatima er fast vikar på huset og har vært det i mange år nå. Hun liker positivitet og glede, er glad i bordaktiviteter der hun kan ha en god samtale med få barn. Hun liker å gå på tur og lære nye ting sammen med barna.

Dagen på Blåbærskogen.

Kl. 07.00	Barnehagen åpner, frilek
Kl. 07.30 - 09.00	Frokost
Kl. 10.00	Aktiviteter, turer.
Kl. 11.30	Lunsj
Kl. 12.30	Utetid
Kl. 14.30	Ettermiddagsmåltid (frukt + knekkebrød)
Kl. 15.00 – 17.00	Frilek
Kl. 17.00	Barnehagen stenger

Uka på Blåbærskogen

mandag	Tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
Møtedag	Turdag i nærmiljøet for hele avdelingen.	Avdelingens tid.	Avdelingens tid	Avdelingens tid.
Avdelingsmøter		Tema	Tema	Fredagsfest
Pedagogmøter	Vi ordner mat og drikke.		Skolestarterne på Blåbærskogen og Eventyrland går på tur sammen	
Når vi har møte passer personalet på Eventyrland på barna og omvendt				

Bringe og hente situasjoner.

Det er viktig at barna føler seg godt mottatt når de kommer til barnehagen om morgenen. Det er hyggelig å bli møtt av en voksen, som setter pris på at det er akkurat *dere* kommer.

Det er derfor viktig at dere foreldre sørger for at en fra personalet har sett at dere er her, at vi sier HEI til hverandre og eventuelt utveksler beskjeder☺

Mellom klokka 07.00 og 08.15 er tidligvaktene alene på jobb, og hvis vi ikke er på avdeling finner dere oss på Tusenfryd der vi ordner frokost

Gi gjerne beskjed hvis dere skal noe eller er sene, da barn gjerne spør etter dem som ikke har kommet enda. Vi vil også ha beskjed ved sykdom.

Tur.

På tirsdager er det tur på avdelingen. Vi ordner med mat og drikke, så dere trenger ikke å ha med segk med mindre vi spør om det i forkant. Noen ganger spiser vi ute mens andre ganger spiser vi inne på avdelingen, det kommer litt an på årstiden og været. Når det er kaldt ute er det ikke alltid at barna synes det er stas å gå langt i snø eller sitte ute å spise med kalde hender. Vi går på tur for å skape turglede hos barna, og få dem motiverte til å dra ut på tur. Vi skifter også på å gå korte og litt lengre turer. For barna handler det ikke om å gå lengst mulig, men hele opplevelsen av turen. Bare det å gå og se på toget, utforske de små skogene rundt barnehagen, dra på aketur, leke utenfor gjerdet til barnehagen (fotballbanen), lekeplassen på byggefeltet og Nordbyhaugen kan være mer enn nok tur for barna. Når barna kommer glade og fornøyde tilbake med en opplevelse rikere, er et av målene våre nådd. Når vi er på tur skal vi blant annet; utforske, undre oss, ha det gøy, leke, bruke motorikken, medvirke, få kunnskap om miljøet vi er i, få felles opplevelser som senere kommer til uttrykk i leken, være en del av fellesskapet og ha god tid. Vi bruker sansene våre på tur, og da må vi ha tid til å stoppe når vi finner noe spennende som vi vil se nærmere på. Selv om vi voksne hadde en plan om hvor vi skulle gå, kan det hende at barna hadde en bedre en!

Måltider.

Rammeplanen sier; «Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner». Matglede og sunne helsevaner får man best hvis man har positive opplevelser. Utenom å få i seg mat, vil vi at måltidet skal oppleves som hyggelig. Barna skal få positive erfaringer med å være en del av et fellesskap, kose seg med maten og føle glede og mestring. De skal introduseres for nye smaker, men selv få være med å bestemme når og hvordan. Tilbud og tilgang har ofte mye bedre effekt enn *tvang*.

De skal få kjenne på hvor mye mat de trenger for å bli mette, få ansvar for å dekke på og rydde av og oppleve glede over og klare dette.

Vi voksne skal delta aktivt, som hjelpere og forbilder for *god bordskikk*. Rundt måltidet skal voksne lytte til og prate med barna om det de er opptatt av, og veilede og oppmuntre i det praktiske. Siden vi er en fullkostbarnehage er alle barn sikret like muligheter for et sunt og variert kosthold

Samlinger.

I samlingene våre synger vi, forteller historier, rim og regler og formidler ulike temaer. Noen ganger er det vi voksne som leder og bestemmer tema, andre ganger bestemmer barna hva vi skal ta opp (medvirkning). Noen samlinger leder barna, da lærer de å snakke i forsamling, lærer å stole på seg selv og få mestringsfølelse. Samling er en god læringsarena der barn kan øve på å sitte i ro og lytte til det som blir sagt, komme med innspill, rekke opp hånda og vente på tur.

Hvile og ro.

”Tidligere trengte barn mye stimulans. Nå trenger de tid til å fordøye stimulans....”

Det vil si at barn trenger ro og tid for å kunne ”henge ting på plass” – det skal de få på Blåbærskogen. Vi vil ha hvilestund innimellom. Vi ser at ungene trenger et avbrekk i en travel hverdag.

Rammeplanen sier at: « *Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehage- dagen.*»

Skolestartergruppe.

Skolestartergruppa er fra september og skal på tur hver torsdag. Men dere forholder dere til avdeling som vanlig. Mulig skolestarterne samler seg på onsdager også, men det kommer vi tilbake til. ***Det er egen Årsplan og månedsplan for skolestartergruppa!***

Viktige datoer.

Planleggingsdager:

Fredag 31. august.

Fredag 2. november

Onsdag 2. januar

Fredag 15. mars

Fredag 31. mai

Disse dagene er barnehagen stengt for barna.

Foreldremøte:

Onsdag 12. september

Utstyr .

Merk gjerne barnas tøy godt, hvis du vil beholde dem. Veien tilbake til eieren kan bli lang uten navn. Vi har tusj ☺ Sjekk også klær og utstyr jevnlig, når alt er på plass er det lettere for både stor og lite å finne fram.

Husk nettsiden vår

www.sorholtet.no

Mobilnummeret til Blåbærskogen: 954 38 329 Direktenummer til avdelingen: 67 02 47 72

E -post: blaabaerskogen@sorholtet.no

Vi sender ut månedsplaner, fredagsbrev og diverse informasjon på mail, og noe på SMS.

Noen ganger henges også informasjonen opp på døra inne til garderoben.

Vi tar gjerne imot info og beskjeder fra dere både på SMS og mail.

Er det ellers noe dere lurer på er det bare å spørre ☺ **Lisa, Maria, Karianne, Fatima og Hanne.**